

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת מירב בן ארי

פ/25/5626

הצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון – העלאת סף החובות לניהול הליך ברשות האכיפה והגבייה), התשפ"ה–2025

1. תיקון סעיף 103 בחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח–2018¹, בסעיף 103, בכל מקום, במקום "172,334.81 שקלים חדשים" יבוא "400,000 שקלים חדשים".
2. תיקון חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז–1967², בסעיף 2א7, בכל מקום, במקום לפועל "150,000 שקלים חדשים" יבוא "400,000 שקלים חדשים".

דברי הסבר

בהצעת חוק זו מוצע להעלות את סף החובות לניהול הליך ברשות האכיפה והגבייה, דבר שיאפשר לחייבים רבים יותר לקבל מענה במסגרת ההוצאה לפועל במקום לפנות להליכי חדלות פירעון ממושכים בבתי המשפט.

לאחר כניסת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח–2018 (להלן – חוק חדלות פירעון), נוצר שינוי תפיסתי מהותי בניהול הליכי חדלות פירעון. החוק הבחין בין חובות נמוכים, שהליכי חדלות פירעון בעניינם מנוהלים על ידי רשות האכיפה והגבייה, לבין חובות גבוהים יותר, שההליכים בעניינים מנוהלים על ידי הממונה על הליכי חדלות פירעון במשרד המשפטים ובתי המשפט. כל תיק בעל חוב נמוך נוהל תחת סדרי דין ייעודיים ברשות האכיפה והגבייה, המתמקדים בהסדרים בין החייבים לנושים ומאפשרים סיום הליך במהירות וביעילות.

הגדרת "חוב נמוך" בחוק חדלות פירעון, המעמידה את הרף על חוב של עד 172,334.81 שקלים חדשים, אינה תואמת את מציאות הכלכלה הנוכחית. ריביות המצטברות על חובות ישנים מביאות לכך כי חובות שהתגלגלו לניהול רשות האכיפה והגבייה אינם בהכרח חובות שהצטברו לסכומי עתק מתוך סיבה כלכלית. זהו מצב שבו החייבים לא יכולים לנצל את יתרונות ההליך המיוחד במערכת ההוצאה לפועל, דבר שמוביל לעיכוב בהליכים ולפגיעה במערכת.

¹ ס"ח התשע"ח, עמ' 310.

² ס"ח התשכ"ז, עמ' 116.

כאמור, לשינוי המוצע מספר יתרונות פוטנציאליים, ובהם ייעול מערכת חדלות הפירעון על ידי חלוקת סמכויות אפקטיבית בין הממונה על חדלות פירעון לרשות האכיפה והגבייה. כמו כן, השינוי יביא לחיזוק הליכי שיקום כלכלי לחייבים, וזאת מכיוון שברשות האכיפה והגבייה קיים מסלול הכולל שלב מקדמי לניסיונות הסדר. מסלול זה מפחית את מספר המקרים המגיעים להליך חדלות פירעון מלא ומאפשר פתרונות מותאמים אישית לחייבים. בנוסף, העלאת הרף הקיים תבטיח כי יותר חייבים יוכלו לנהל הליך מתאים לנסיבותיהם, תוך שמירה על זכויותיהם והגדלת סיכויי ההבראה הכלכלית שלה, ובכך תביא לשיפור הצדק הכלכלי. לצד זאת, ההצעה משתלבת בשינויים רחבים יותר בתחום הריבית והסדרת חובות שנועדה ליעל את הטיפול בחייבים. גם דוחות מבקר המדינה מצביעים על כך שניהול הליכי חדלות פירעון במסגרת רשות האכיפה והגבייה מביא לשיעור פירעון גבוה יותר, תהליכים קצרים יותר ושיפור היכולת להגיע להסדרי חוב אפקטיביים. לסיכום, העלאת סף החובות לניהול הליך ברשות האכיפה והגבייה צפויה לשפר את היעילות של מערכת חדלות הפירעון, להקל על ניהול החובות ולהפחית את העומסים על מערכת המשפט.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת ארז מלול (פ/5582/25).
הצעת החוק זהה לפ/5582/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ז באדר התשפ"ה (17.03.2025)